

COURSE DATA**Data Subject**

Code	35388
Name	Catalan sociolinguistics
Cycle	Grade
ECTS Credits	6.0
Academic year	2023 - 2024

Study (s)

Degree	Center	Acad. year	Period
1001 - Degree in Catalan Studies	Faculty of Philology, Translation and Communication	3	First term

Subject-matter

Degree	Subject-matter	Character
1001 - Degree in Catalan Studies	5 - Catalan linguistic variation	Obligatory

Coordination

Name	Department
CASESNOVES FERRER, RAQUEL	140 - Catalan
LLUCH CRESPO, GEMMA DESAMPARADOS	140 - Catalan

SUMMARY

Es tracta d'una assignatura específica, inclosa en el mòdul de matèries obligatòries de Filologia Catalana. Atés que en l'especialitat de Filologia Catalana aquesta assignatura és l'única específicament orientada a tractar l'amplíssim ventall dels aspectes sociolingüístics sincrònics, de rellevància essencial per a la comprensió del passat i del present, i la definició del futur de l'idioma, el desenvolupament de la matèria haurà de circumscriure's a una presentació elemental dels principals conceptes i models d'anàlisi d'aquesta disciplina, amb atenció particular a la llengua catalana. Si és possible és farà també esment d'alguns dels principis i reptes més importants en matèria de planificació lingüística.

Els objectius bàsics de l'assignatura són:

- Introduir els principals conceptes i models d'anàlisi de la sociolingüística des d'una visió integrada, tot aprofundint especialment en els més directament relacionats amb la situació social de la llengua catalana.
- Presentar les principals aportacions de la 'sociolingüística catalana' en aquests camps.
- Plantejar i iniciar ulteriors línies d'aprofundiment i de recerca.
- Desenvolupar la consciència crítica i la capacitat d'anàlisi davant la realitat sociolingüística de la nostra societat.

PREVIOUS KNOWLEDGE

Relationship to other subjects of the same degree

There are no specified enrollment restrictions with other subjects of the curriculum.

Other requirements

Per a superar aquesta assignatura es pressuposa un domini suficient de la normativa de la llengua catalana. Es recomana haver cursat amb aprofitament i aprofundiment les assignatures dels cursos anteriors, i especialment les referides a la descripció dels diferents nivells de l'estructura i de la norma del català i d'altres llengües (Llengua catalana, Comunicació oral formal en llengua catalana, etc.; Norma i ús correcte de l'espanyol, etc.). Són importants així mateix assignatures d'introducció a les ciènc

OUTCOMES

1001 - Degree in Catalan Studies

- Advanced communicative competences in the Catalan language.
- Knowledge of the linguistic variation of the Catalan language.
- The ability to detect and handle situations of linguistic conflict in social environments.
- Knowledge of the models and techniques of linguistic planning and how they are applied to the socio-linguistic environment of Catalan.
- Students must be able to apply their knowledge to their work or vocation in a professional manner and have acquired the competences required for the preparation and defence of arguments and for problem solving in their field of study.
- Students must have the ability to gather and interpret relevant data (usually in their field of study) to make judgements that take relevant social, scientific or ethical issues into consideration.
- Compare and analyse the constituents of one's own language with those of other languages.
- Show ethical commitment in the field of language studies as regards gender equality, equal opportunities, the values of the culture of peace and democratic values and environmental and sustainability issues, and have an understanding and appreciation of linguistic diversity and multiculturalism.

LEARNING OUTCOMES

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Comprendre i poder analitzar els fets i les actuacions lingüístics (i en concret la manipulació dels fenòmens de variació) com a eina fonamental de les societats i dels individus per a la creació, transmissió i redefinició d'estructures i realitats socials.
- Conèixer, comprendre i saber aplicar a les societats de llengua catalana, i a altres comunitats lingüístiques, els principals conceptes teòrics, i les eines d'anàlisi i recerca, desenvolupats i aplicats per la sociolingüística.
- Identificar, analitzar i descriure críticament les principals característiques dels diferents vessants de la situació sociolingüística de la llengua catalana en relació amb les nocions i recerques no sols de la sociolingüística catalana sinó de la sociolingüística general.
- Conèixer i comprendre les principals fases, temes d'interés i de recerca, debats crítics i conclusions que ha desenvolupat la sociolingüística catalana.
- Conèixer i comprendre les principals fases, àmbits d'actuació i avaluació de la planificació lingüística portada a terme a les diferents regions del domini lingüístic.
- Identificar i analitzar els principals reptes socials de la llengua catalana dins el context de les profundes transformacions socials i comunicatives actuals, i suggerir, planificar i desenvolupar projectes de recerca i d'actuació eficaços en relació amb aquests.

Poder intervenir (individualment i col·lectivament) de manera eficient en els debats sobre la situació i alternatives socials de la llengua catalana amb coneixement sobre les dades, capacitat d'identificació dels conceptes crítics i generació de propostes actives, integrades en els valors i dinàmiques de les societats contemporànies.

DESCRIPTION OF CONTENTS

1. Els usos de la sociolingüística

- 1.1. Insuficiències de la lingüística: crítica sociològica i sociolingüística.
- 1.2. La sociolingüística i la sociolingüística catalana. Gènesi, trets i evolució.

2. La sociolingüística variacionista

- 2.1. Fonaments teòrics i metodològics.
- 2.2. El canvi lingüístic.
- 2.3. Estudis variacionistes en la sociolingüística catalana.

3. Contacte de llengües: dinàmiques de concurrència lingüística

3.1. Dinàmiques macrosociolingüístiques

3.1.1. Bilingüisme i multilingüisme social

3.1.2. Diglòssia

3.1.3. Conflicte lingüístic, substitució i normalització

3.2. Dinàmiques microsociolingüístiques

3.2.1. Plurilingüisme individual

3.2.2. Codeswitching: tria de llengua i alternança de codi

3.2.3. La interrupció i la transmissió intergeneracional de la llengua

3.2.4. Els nous parlants i les mudes lingüístiques

3.2.5. Actituds i ideologies lingüístiques

4. Entre la sociolingüística i la demografia: la demolingüística

4.1. Definició, termes, origen i desenvolupament

4.2. Metodologia: delimitació de l'objecte d'estudi, marc teòric i anàlisi de dades

4.3. La demolingüística en els territoris de llengua catalana

5. La diversitat i la gestió del multilingüisme a Europa. Política i planificació lingüístiques

5.1. La diversitat lingüística al món

5.2. Els drets lingüístics i la gestió del multilingüisme a Europa

5.3. Els tipus de planificació lingüística: la planificació del corpus i la planificació de l'estatus

5.4. Les polítiques lingüístiques en els territoris de llengua catalana

WORKLOAD

ACTIVITY	Hours	% To be attended
Theory classes	60,00	100
Development of group work	10,00	0
Development of individual work	10,00	0
Preparation of evaluation activities	50,00	0
Preparing lectures	8,00	0
Preparation of practical classes and problem	8,00	0
Resolution of case studies	4,00	0
TOTAL	150,00	

TEACHING METHODOLOGY

Els continguts de l'assignatura s'introdueixen partint dels coneixements previs de l'aprenent (tant dels cursos preuniversitaris com de les matèries més directament relacionades cursades anteriorment al Grau: Lingüística, Introducció a la filosofia del llenguatge, Llengua catalana, etc.) com de les experiències personals i col·lectives en l'adquisició i ús de la llengua catalana i altres llengües en contextos socials. Per tant, és essencial per a la comprensió i maduració de la matèria la participació activa de l'estudiant (tant a la classe com a través de les activitats i exercicis programats) en el desenvolupament de l'aprenentatge.

Pel que fa a les hores presencials, el desenvolupament de l'assignatura s'estructura en 4 sessions setmanals a l'aula, distribuïdes (aproximadament) de manera proporcional al percentatge de l'avaluació dedicada a la matèria teòrica o les activitats pràctiques (2,5h de teoria i 1,5h de pràctica).

Classes teòriques:

Les sessions teòriques es dedicaran a l'explicació, comentari i debat actius sobre els continguts teòrics bàsics del temari, amb l'objectiu tant de permetre l'estructuració conceptual de la matèria com per orientar les activitats i exercicis programats i, més genèricament, proporcionar unes nocions i estratègies que permeten desenvolupar una capacitat d'anàlisi i de recerca posteriors.

Per al desenvolupament del temari teòric el professor posarà a disposició dels estudiants un dossier de treball. En el cas d'algun tema, o sobretot d'algun apartat, el desenvolupament d'algun aspecte teòric pot ser complementat amb una lectura (llibre o article) directament relacionat, que podrà ser avaluat, segons les especificacions del professor. Igualment, alguna secció del temari teòric pot ser preparada i exposada a classe pels estudiants, a partir de la bibliografia i les orientacions proporcionades pel professor.

Classes pràctiques:

Les classes pràctiques estaran dedicades a la revisió, comentari i si s'escau correcció de les activitats i exercicis proposats pel professor en relació amb aquest temari, i que poden ser de diferents tipus:

- Recopilació i comentari crític de texts amb continguts o implicacions sociolingüístics.
- Anàlisi i comentari de situacions, comportaments, actituds o discursos sociolingüístics coneguts i aportats pels estudiants, o proposats a través de la bibliografia o pel professor.
- Realització (també proposta o planificació) de recerques puntuals sobre els diferents aspectes del temari.
- Anàlisi o elaboració d'enquestes sobre usos sociolingüístics.

D'acord amb les possibilitats econòmiques de les ajudes de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació o del Departament de Filologia Catalana, organitzarem una conferència o un taller d'un professor convidat amb una trajectòria com a sociolingüista o investigador.

En el marc dels projectes d'innovació docent vigents, els estudiants podran participar en el blog acadèmic del Departament de Filologia Catalana per a documentar bones pràctiques docents i mostres dels treballs acadèmics.

El professor, en qualsevol cas, especificarà quines d'aquestes activitats pràctiques són considerades obligatòries (i per tant de presentació imprescindible per a una aprovació de l'assignatura), i quines són avaluades quantitativament, i amb quina proporció de la nota final.

Serà molt positivament avaluada l'assistència a classe i la participació de l'estudiant en el suggeriment de temes, el plantejament d'exemples o de preguntes i l'aportació de solucions personals als exercicis durant aquestes sessions.

Altres activitats

A part d'algunes de les activitats especificades en l'epígraf anterior, entre les activitats complementàries que es podran proposar (per realitzar individualment o com a tasca de tot el grup) es preveuen les visites (i ocasionalment les pràctiques) als centres d'estudis lingüístics i sociolingüístics, als centres de planificació lingüística (del corpus o de l'estatus), tant institucional com de la societat civil, i les entrevistes amb professionals que hi treballen. En tots aquests casos hi haurà una planificació prèvia dels continguts i objectius de la visita o entrevista, i una programació de l'anàlisi d'aquestes, amb una avaluació posterior dels resultats. El professor indicarà quines d'aquestes activitats es consideren obligatòries i, si s'avaluen, en quina proporció contribueixen a la nota final.

Pel que fa a les hores no presencials, els estudiants les dedicaran a:

- a) l'estudi i preparació de les classes teòriques,
- b) la preparació i realització de les activitats pràctiques,

El professor i els estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, detalls sobre les pràctiques, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic.

L'assistència a les classes podrà ser controlada pel professor. La falta d'assistència a les classes no excusa de la realització de cap de les activitats programades com a obligatòries ni del compliment de tots els requisits que les acompanyen (terminis, característiques, avaluacions parcials, etc.).

EVALUATION

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es durà a terme a partir de dos elements:

a) La prova escrita referida tant als continguts teòrics com als pràctics explicats i exercitats durant el curs, incloent-hi les lectures especificades sobre els temes. Si així ho especifica el professor, s'hi podrà incloure igualment la qualificació d'alguns dels exercicis i activitats pràctiques (avaluables), tant opcionals com obligatoris. La proporció interna de tots aquests elements dins aquesta part serà clarament precisada pel professor abans de la prova escrita final. L'avaluació d'aquest bloc constituirà el 70% de la nota final.

b) L'avaluació de les activitats pràctiques i exercicis plantejats i desenvolupats durant el curs. (30%).
L'avaluació de les pràctiques es concretarà de la manera següent:

- Pràctica 1. Corresponent al tema 2 (10%).
- Pràctica 2. Corresponent al tema 3 (10%).
- Pràctica 3. Corresponent al tema 5 (10%).

A l'inici de curs, el professor delimitarà el contingut de les activitats pràctiques. També s'hi indicarà quines són recuperables en segona convocatòria i quines no ho poden ser, per la seua naturalesa presencial.

La falta d'assistència a les classes no excusa de la realització de les activitats programades com a obligatòries ni del compliment dels requisits que les acompanyen (terminis, característiques, etc.) quan hagen estat anunciades públicament i amb l'anticipació suficient. Els estudiants són per tant instats a assistir regularment a les classes i, en cas que excepcionalment no puguin fer-ho, a demanar les informacions i continguts corresponents a la resta dels assistents.

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari arribar almenys a la meitat de la nota màxima en cadascuna de les dues parts (és a dir 35% i 15%, respectivament, del total).

D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre faltes de normativa comportarà la qualificació de no apte, independentment de la nota del contingut.

Resum de l'avaluació:

Proves de l'avaluació	% sobre final
a) Prova escrita final	70%
b) Avaluació d'exercicis i activitats pràctiques	30%

REFERENCES

Basic

- Aracil, Lluís V. (1982) Papers de sociolingüística. La Magrana, Barcelona.
- (1983) Dir la realitat. Eds. dels Països Catalans, Barcelona.
- Bastardas, Albert / Soler, Josep (eds.) (1988) Sociolingüística i llengua catalana. Empúries, Barcelona.
- Boix, Emili / Vila, F. Xavier (1998) Sociolingüística de la llengua catalana. Ariel, Barcelona.
- Lamuela, Xavier (1994) Estandardització i establiment de llengües . Eds. 62, Barcelona.
- Kremnitz, Georg (1993) Multilingüisme social. Eds. 62, Barcelona.
- Ninyoles, Rafael L. (1972) Idioma y poder social. Tecnos, Madrid.
- (1975) Estructura social y política lingüística. Fernando Torres, Valencia. (Trad. al català: Bromera, Alzira, 1989).
- Pueyo, Miquel (1991) Llengües en contacte a la comunitat lingüística catalana. Universitat de València, València.
- Vallverdú, Francesc (1980) Aproximació crítica a la sociolingüística catalana. Eds. 62, Barcelona.
- (1990) L'ús del català: un futur controvertit. Ed. 62, Barcelona.

Additional

- Bastardas, Albert (1996) *Ecologia de les llengües*. Proa, Barcelona
- Boix, Emili (1993) *Triar no és trair*. Eds. 62, Barcelona.
- Lamuela, Xavier (1987) *Català, occità, friülà: llengües subordinades i planificació lingüística*. Quaderns Crema, Barcelona.
- Marí, Isidor (1996) *Multilingüisme europeu i llengua catalana*. Universitat de València, València.
- Mollà, Toni / Palanca, Carles / Viana, Amadeu (1987-1991) *Curs de sociolingüística*. Bromera, Alzira.
- Moreno Fernández, Francisco (1998) *Principios de sociolingüística y sociología del lenguaje*. Ariel, Barcelona.
- Viana, Amadeu (ed.) (1995) *Aspectes del pensament sociolingüístic europeu*. Barcanova, Barcelona.
- Weinreich, Uriel (1996) *Llengües en contacte*. Bromera, Alzira.